

ДО
КОМИСИЯТА ЗА ПРИСЪЖДАНЕ НА
ЕТИКЕТ ЗА ИНОВАЦИИ И
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ НА МЕСТНО НИВО

МИНИСТЕРСТВО НА РЕГИОНАЛНОТО
РАЗВИТИЕ И БЛАГОУСТРОЙСТВОТО
ул. „Св. Св. Кирил и Методий“ № 17-19

ОКОНЧАТЕЛЕН ДОКЛАД

от

№ 92-00-456/3/22.11.17

Валя Иванова Андреева - независим оценител
на община Търговище, подаде заявление в Четвъртата процедура за
присъждане на Етикет за иновации и добро управление на местно ниво

На основание чл. 13 от Правилата по присъждане на Етикета за иновации и добро
управление на местно ниво изготвих настоящия писмен доклад:

**А. На базата на разгледаните документи констатирах следното по прилагането
на 12-те принципа на добро демократично управление в община Търговище :**

**1. Честно провеждане на избори, представителност и гражданско
участие**

ИНДИКАТОРИ	КОМЕНТАРИ
1. Общината провежда изборите съгласно законите, които съответстват на международните стандарти за добри практики.	Индикаторът е убедително доказан . Представени са справка за кореспонденция с РИК, на сайта на общината съществуват документите относно избирателни секции, места за обявяване на избирателните списъци, обява за жребий и т.н. Осигурена е възможност на лицата с двигателни увреждания да упражнят правото си на глас.
2. Общината редовно публикува своите планове и ги подлага на обществено обсъждане. Създадени са механизми за участие на гражданите, в местния обществен живот, като мнението на обществото се търси още от началото на процеса на вземане на решения.	Индикатор 2 е измерим и доказанан убедително . Има публикуван Общински план за развитие, оценки и програма за изпълнението му, както и покани за публични обсъждания. Спазва се Закона за административните документи, като се публикуват проекти на нормативни документи, със съответните мотиви. Обсъжданията касаят различни сфери от живота на гражданите, екология, образование, култура, устройство на територията, финансови въпроси.

<p>3. Общината прилага мерки за равнопоставено включване на гражданите в процеса на вземане на решения.</p>	<p>Дейностите по този индикатор са убедително доказани. Вътрешни правила уреждат работата с НПО. Проучват се потребностите на местната общност чрез консултации, форуми и публични обсъждания. Има възможност за изказвания, питання, становища и предложения от гражданите на заседанията на общинския съвет. Съществува т.нар. „гореш телефон“ за въпроси, предложения, жалби, проблеми по специфични теми, сигнали за нарушения.</p>
<p>4. Общината предприема активни мерки за насърчаване на гражданите за участие в изборите.</p>	<p>Общинското ръководство доказва убедително прилагането на принципа. Насърчават гражданите за участие в изборите в рамките на своите правомощия. Чрез средствата за масово осведомяване на територията на Общината се огласяват местата на публикуване на изборителните списъци, както и местата за гласуване. За трудно подвижните граждани и в изборния ден се обезпечават безплатен транспорт. Общинската администрация организира удължено работно време и работа в почивните дни за извършване на административни услуги по гражданско състояние, свързани с осигуряване правото на гласуване.</p>
<p>5. Общината прилага мерки за включване на различни групи, включително неравнопоставените, в процеса на вземане на решения и осигуряване на достъп до гласуване.</p>	<p>Прилагането на принципа е доказано. Материалите потвърждават работа в посока включване на различни групи в процесите на вземане на решения. Достъпът до гласуване е организиран добре и технически обезпечен, което го гарантира.</p>
<p>6. В общината са въведени техники за консултиране с ключовите заинтересовани страни – НПО, бизнеса, местните медии и други групи по интереси.</p>	<p>Индикаторът е убедително доказан. Приложените доказателства отразяват участието на различни групи лица в решаването на проблемите на общината. Видно е, че след обсъждания, които са протоколирани се правят промени в нормативните документи.</p>
<p>7. Решенията се вземат съобразно волята на мнозинството, като се съблюдают правата и законните интереси на малцинството.</p>	<p>Представените доказателства дават уверение, че се работи в полза на мнозинството. Представени са материали показват, че се отчита степен на компетентност в различните комисии. Отговаря се на въпросите на общинските съветници, като представители на интересите и на малцинствата.</p>

2. Отзивчивост

<p>1. Съществуват ясни насоки и процедури за служителите и изборните представители във всички процеси на взимане на решения.</p>	<p>Доказателствата са убедителни. Общината има приети стандарти за обслужване, политика по качеството и околната среда, харта на клиента, вътрешни правила за административно обслужване и др. Предоставените сертификати по ISO са изтекли.</p>
<p>2. Общината гарантира, че всички изборни представители радаят за интересите на местните хора.</p>	<p>Впечатляващо представяне на отчета на кмета за изпълнение на управленска програма 2016, на изключително достъпен език, ясно и кратко, и едновременно с това обхващащ извършените дейности. Не става ясно как гражданите поставят своята оценка в системата СЕМКО и какъв процент от потребителите на услуги участват. Индикаторът се изпълнява убедително.</p>
<p>3. Прилага се функционираща процедура за разглеждане на оплаквания, свързана с работата на местните органи и предоставянето на публични услуги, Информацията относно сигналите и предложенията, подадени в общината, както и предприетите действия във връзка с тях, се предоставя на разположение на служителите, изборните представители и гражданите.</p>	<p>Доказателствата са убедителни. Вътрешни правила уреждат подаването и разглеждането на предложения и сигнали. По същия начин са определени сроковете, реда и отговорностите за обработване на документи, които са регистрирани в системата Е-община. Съществува възможност за проверка на документа на какъв етап на обработка е, което е много добра практика.</p>
<p>4. Ако са необходими промени в политиката и предоставянето на услуги, те се правят в резултат на изследвания, доклади, консултации, жалби и други методи за проучване мнението на гражданите. Направените промени се оповестяват.</p>	<p>Община Търговище разполага с убедителен доказателствен материал по отношение политиката в предоставянето на услуги. Достъпна е справка, изготвена съобразно разпоредбата на чл. 26, ал.5 от Закона за нормативните актове, за постъпили мнения, становища и предложения във връзка с предложение за Наредба за изменение и допълнение на Наредбата за опазване на общественния ред. Мотивите, придружаващи промените на нормативни актове са добре подготвени.</p>

<p>5. Общината осигурява добра грижа за "клиентите", като се гарантира, че услугите се предоставят от образовани и добре обучени служители, които разбират нуждите на гражданите.</p>	<p>Администрацията доказва убедително работата си. Представен е процес на ресертифициране на системата за управление на качеството и околната среда. Общината е включена в проект „ Внедряване на обща рамка за самооценка CAF“. Лесен за приложение инструмент, който подпомага организациите от публичния сектор в цяла Европа в използването на техники на управление на качеството за подобряване на изпълнението. CAF предоставя рамка за самооценка. Похвално е, че нивото на квалификации на персонала се повишава чрез различни обучения. Не става ясно атестационните формуляри отделни листи от различни години ли са. Така представени сякаш са попълнени предварително годишни оценки в атестационните формуляри за 2017 г. с отчетени конкретни дейности и мотиви.</p>
---	---

3. Ефективност и ефикасност

<p>1. Общината планира своите дейности и бюджет в съответствие с нейните стратегически планове на стратегическо и оперативно ниво.</p>	<p>Община Търговище предоставя информация на населението по отношение на годишните цели и тяхното изпълнение. Отчита изпълнението на общинския план за развитие, показва последователност в работата и изпълнение на заложените приоритети. Налична е програма и отчет за управление на общинската собственост. Материалът е достатъчен за признаване на индикатора.</p>
<p>2. Редовно се събира и анализира информация за изпълнението на заложените от общината цели и приоритети. Общината предприема действия за справяне с различията между очакваното и действителното изпълнение.</p>	<p>Община Търговище предоставя достатъчно доказателства.</p>
<p>3. Общината разработва и прилага рамка за управление на изпълнението, която покрива всички нейни цели, услуги и функции, включително подходящи индикатори, и докладва редовно за нейното изпълнение и нейния напредък.</p>	<p>Доказателствения материал е достатъчен. С Решения на Общински съвет Търговище се приемат годишни планове за изпълнение по основни функции на общината – бюджет, околна среда, социални дейности и други, и на сесии ежегодно се извършва отчитането им. Системата за финансово управление и контрол обхваща всички бюджетни звена. Извършва се и оценка на риска.</p>

<p>4. Общината обменя добри практики с други общини и използва тази информация, за да подобри своята собствена ефективност и ефикасност.</p>	<p>Община Търговище доказва убедително старанието си да бъде в пряк контакт с други общини и държави, като подобрява собствената си ефективност и ефикасност. Развива контактите си в посока здравеопазване, промишленост, култура и др.</p>
<p>5. Общината прилага стартегически документ за оперативен мониторинг и оценка на публичните политики.</p>	<p>Администрацията работи по прилагането на индикатора, но прилага само доказателствен материал вече посочван. Публично достъпни са доклад за изпълнението на ОПР, отчет по управлението на общинската собственост и отчет на кмета. Не съществуват отчети по екологичните програми – качество на атмосферния въздух и т.н</p>
<p>6. Общината взема под внимание резултатите от своето оценяване, при изпълнението на своите бъдещи публични политики.</p>	<p>Приложените доказателства са убедителни. Представени са множество доклади от проверки, както и повторни за изпълнението на препоръките.</p>
<p>7. Процедурите, докладите за изпълнение и информационните системи подлежат на независима оценка и резултатите се докладват на общинските съветници.</p>	<p>Доказателствения материал е обеман, разнообразен и достатъчен. Одитните доклади са публикувани на сайта на община Търговище.</p>
<p>8. Предоставяните услуги и основните функции на общината се оценяват периодично с цел да се оцени тяхното изпълнение и въздействие.</p>	<p>Доказателствения материал е достатъчен. Плановете и проверките на звено вътрешен одит обхващат разнообразни теми и процеси от работата на общината. Проверяват се както администрация, така и второстепенни разпоредители с бюджет в дейностите спорт, образование, БКС и др.</p>
<p>9. Общината съхранява подходяща документация, за да се гарантира, че тенденциите могат да бъдат идентифицирани и ефективността и ефикасността се увеличават.</p>	<p>Архивираните документи се съхраняват във вида, в който са създадени, в специално предназначени за целта, оборудвани помещения. Създаден е електронен архив на документите. Сайта на общината показва също последователност и постоянство по отношение на отчетите, което допринася за приемане на доказателствения материал.</p>

4. Откритост и прозрачност

<p>1. Общината има ясна и добре разбираема правна рамка, която е широко оповестена и включва схема за делегиране на правомощия при вземането на решения. За всяко решение се определят отговорните лица и начина на вземане, прилагане и публикуване.</p>	<p>Община Търговище предоставя достатъчно доказателствен материал. Отлично доказателство са публикуваните документи, касаещи промени по отношение устройство на територията и кадастър. Всяка преписка, на сайта съдържа заповед, план за застрояване, ПУП, разрешение за строеж и т.н. Налична структура и достъпен устройствен правилник са рамката на правомощията.</p>
<p>2. Общината взема и прилага решения по начин, който е открит, прозрачен, отговорен и навременен, в съответствие с правила и регулации, и който съответства на международните стандарти за добри практики.</p>	<p>Индикаторът е убедително доказан. Община Търговище публикува всички предложения за сесиите на общински съвет предварително, което позволява навременна намеса и реакция на обществеността и засегнатите от предстоящите решения страни. Профилът на купувача, който обичайно е обект на обществен интерес също е с налични всички изискуеми по ЗОП документи.</p>
<p>3. Налице е процедура за обжалване на решенията, която е широко достъпна и разбираема.</p>	<p>Доказателствата са убедителни.</p>
<p>4. В съответствие с изискванията на закона, опозицията в общинския съвет има право да внася предложения и запитвания, инициира провеждането на заседания и свикване на анкетни комисии по определени теми, и е представена в структурите на съвета.</p>	<p>Доказателствата са убедителни. Отлична практика е публикуването на пълните протоколи от гласуванията на сесиите на общински съвет Търговище. Представени са адекватни отговори на въпроси и казуси поставени от общински съветници.</p>
<p>5. Общината гарантира редовните и лесни контакти на гражданите с изборните представители.</p>	<p>Доказателствата са убедителни. Представени са регистри от приемните дни на кмет и главен архитект. Провеждан е ден на отворени врати, с деца, импровизирана сесия на ОБС с ученици.</p>

<p>6. Общинската администрация активно информира населението за своята дейност и дейността на ОбС. Заседанията на ОбС са отворени за обществеността и медиите, а дневният ред и документите са публично достъпни.</p>	<p>Доказателствата са убедителни. Информирането се извършва чрез в-к Знаме, основно чрез публикации на сайта на Общината, местна кабелна радиомрежа. За последната няма доказателства. И при проучването се установи, че такава няма. Информация има и в местния вестник Търговишки новини.</p>
<p>7. Общината има разработен годишен оперативен план, който е публично достъпен и при неговия отчет се взема предвид приноса на гражданите и изборните представители.</p>	<p>Доказателствата са убедителни. На сайта на община Търговище са налични годишните цели на администрацията, годишни стратегически документи и техните отчети.</p>
<p>8. Изборните представители показват откритост към медиите, както и готовност да предоставят информация.</p>	<p>Доказателствата са убедителни. Има интервюта и множество публикации, отразяващи важните моменти в работата на администрацията.</p>

5. Върховенство на закона

<p>1. Общината се съобразява с всички приложими закони и регулации (подзаконовни актове).</p>	<p>Доказателствата са достатъчни. Местната нормативна уредба се актуализира съобразно изискванията на закон, прокуратура, сметна палата и др.</p>
<p>2. Общината публично оповестява всички санкции (оспорвани актове или съдебни решения) за извършени от нея правонарушения, съществени за местната общност.</p>	<p>Общината публикува на сайта си информация за съдебни дела. Самата търсачка обаче не функционира, ако няма линк в доказателствата, чрез обикновено търсене няма достъп до тази информация.</p>
<p>3. Правилата и разпоредбите се приемат в съответствие с процедурите, предвидени в закона.</p>	<p>Приемам частта за доказана, проектите на документи са със своите мотиви мотиви и основания. Отговарят на последните промени в законодателството. Решават се и единични казуси.</p>
<p>4. Правилата и разпоредбите се прилагат безпристрастно.</p>	<p>Няма достатъчно доказателства да приемем, че се работи безпристрастно. Само нормативни документи на местно ниво, няма показани примери с разрешение спорове, случаи. Извън доказателствения материал е налице работа в посока домашни и бездомни кучета, което е наболял обществен проблем. Старанието и волята на общината да се справи склонява индикаторът да бъде приет.</p>

6. Етично поведение

<p>1. Публичните политики се определят като се отчита ролята на общината в защита на публичния интерес.</p>	<p>Общината предоставя вече описани доказателства, но индикатора е изпълнен. В отчета на кмета има налична информация за учреден обществен консултативен съвет за осъществяване на граждански контрол и инициативност при набелязване на нови политики, който дава някаква увереност за поставяне на публичните интереси над личните. Няма информация за качеството на атмосферния въздух от 2015 г. насам.</p>
<p>2. Местните обществени интереси ръководят разпределението на бюджетните средства на общината.</p>	<p>Доказателствата, въпреки че са достатъчни, можеха да бъдат допълнени с конкретни предложения от граждани или организации намерили отражение в отчета на някоя от бюджетните години. Видно от отчетите на сайта е, че се инвестира в капиталови разходи и в населените места.</p>
<p>3. Етични кодекси постановяват етичните стандарти, които се очакват от изборните представители или длъжностни лица. Те включват изискване в публични регистри да бъдат вписвани интереси, подаръци и гостоприемство.</p>	<p>Убедително доказан.</p>
<p>4. Приети са специфични процедури за вземане на решения в области, които са уязвими за корупция, включително възлагане на обществени поръчки, продажба на общински активи и предоставяне на разрешителни и лицензи.</p>	<p>Убедително доказан. Налични са горещ телефон и кутни на входа на общината за регистриране на сигнали. Представени са процедури, които уреждат взимането на решения в областите уязвими за корупция, вътрешни правила за планиране, възлагане и мониторинг на обществени поръчки. Профилът на купувача е много добре разработен и с актуална информация.</p>
<p>5. Прави се годишен преглед на мерки за борба с корупцията, например чрез вътрешен или външен одит.</p>	<p>Има посочени доказателства, сред които липсва отчета за реализиране на анти корупционна политика. Притеснителна е анкетата на сайта на общината, в която от 54 лица направили анкетата 43 % посочват, че са им искани пари или други облаги извън нормативните документи. Не приемам представените доказателства.</p>

6. Политиката за служителите, които се назначават, повишават и възнаграждават, и/или наказват е само в съответствие с утвърдените процедури.	Не приемам наличието на СФУК за прилагане на принципа. Има доказателства от проведени конкурси и обявления за свободни длъжности. Липсва посочената заповед за дисциплинарен съвет.
7. Изборните представители и служители са длъжни да декларират потенциален конфликт на интереси, който може да повлияе на вземането на решения и да се въздържат от участие при вземане на съответните такива решения.	Убедително доказан
8. Общината осигурява ефективно и ефикасно възлагане на обществени поръчки и използва предварително зададени критерии за подбор.	Убедително доказан
9. Общината осигурява свободен достъп до публичните документи за обществени поръчки и до решенията във връзка с възлагането на поръчката.	Убедително доказан

7. Компетентност и капацитет

1. Общината определя професионалните умения на служителите на общинската администрация, необходими за ефективното предоставяне на услуги. Като част от общински план за развитие на човешките ресурси, редовно се извършва оценка на тези умения с цел установяване на евентуални пропуски.	Индикаторът е доказан. Добро впечатление прави голям брой заявки към ИПА.
2. Прилага се система за мотивация на служителите, за възнаграждаване на доброто изпълнение на задълженията и подобряване на лошото.	Няма доказателства за наличие на система на мотивация, заповеди или предложения за награди, повишаване на възнаграждения или в ранг.
3. Общината има политика и процедури за набиране и подбор на кадри, които са публични и се прилагат последователно.	Отлични доказателства за последователност и публичност в индикатора.
4. Разработен е, прилага се и се контролира изпълнението, на план за обучение, за да се гарантира, че нуждите от обучение са напълно задоволени и професионалните умения непрекъснато се развиват с цел повишаване качеството на предоставяните услуги.	Убедително доказан.

<p>5. Общината анализира прилагането и резултатите от процедурите по набиране, обучение и повишаване, и прави необходимите подобрения въз основа на анализа.</p>	<p>Не убедително доказан, няма предоставен преглед на ръководството относно ефикасността на обученията, какъвто трябва да се прави ежегодно според СУКОС. Няма анализ относно прилагането и резултатите от процедурите по набиране, на персонал или подобрения в тях/него.</p>
<p>6. Критериите за подбор са определени за всяка длъжност и са публични. Те отразяват основните изисквания за работата и не допускат дискриминация.</p>	<p>Убедително доказан, на сайта на общината има раздел работа с обяви по свободни места. Обявявани са позиции и по изпълнение на проекти, както и външни за администрацията.</p>
<p>7. Служителите получават редовни оценки за тяхното изпълнение и развитие, като част от системен подход за атестиране и кариерно развитие.</p>	<p>Няма доказателства. Дефакто нямаме представен цялостен формуляр за една година, а отделни страници или формулярите за оценка на служителите за 2017 г. са предварително попълнени с отчетени дейности.</p>

8. Иновации и отвореност към промени

<p>1. Общината прилага в своята дейност добри практики и иновации с доказана полза и реални подобрения за работата на администрацията, гражданите и бизнес - сектора.</p>	<p>Убедително доказан. Цифровизация на семейни регистри и документи на МДТ. Гласувана е промяна в наредбата за определяне и администриране на местните такси и цените на услугите, като голяма част от тях са драстично съкратени, вследствие цифровизацията. Предоствените сертификати по ИСО са изтекли.</p>
<p>2. Общината е участвала в проект за добро управление и иновации през последните три години.</p>	<p>Не убедително доказан.</p>
<p>3. Изборните представители и служителите ясно са се ангажирали да предприемат действия, за да се гарантира ползата от иновациите.</p>	<p>Убедително доказан. Всеки проект за инвестиция е съпътстван с решение на общински съвет. Проектите са за подобряване средата на живот, опазване на околна среда, повишаване качеството на образование, здравеопазване, решаване проблемите на маргинализирани групи.</p>

9. Устойчивост и дългосрочна ориентация

<p>1. Общината прилага структурен подход за проучване на водещи практики за дългосрочно устойчиво развитие.</p>	<p>Общината не прилага подходящ доказателствен материал, въпреки това в цялостното представяне има документи, доказващи политика на устойчиво развитие и приемам индикатора за изпълнен.</p>
<p>2. Нуждите на бъдещото поколение се отчитат редовно в процеса на планиране.</p>	<p>Приемам доказателствата, сам по себе си факта, че се изпълнява ИПГВР, както и наличието на стратегии за развитие, говорят за работа в посока интересите на бъдещото поколение. Инвестира се в образователна инфраструктура, работи се по проекти Обучение и заетост за младите хора, Система за карьерно ориентиране в училищното образование. Изграждат се велоален и спортни съоръжения.</p>
<p>3. Налице е ясно демонстриран ангажимент на ОбС и кмет /ръководен екип/ на общината за постигане на устойчиво местно развитие, което е неразделна част от разработването на политики и стратегии, планирането на действия и определянето на цели във всички отдели, функции и предоставяни услуги.</p>	<p>Убедително доказан. Представените документи показват стремеж към устойчиво местно развитие – подкрепа на инвестиции в производства, добро управление на отпадъците и околната среда.</p>
<p>4. Младите хора участват във формулирането на местни политики и изготвяне на стратегии в различни сфери на местно ниво.</p>	<p>Убедително доказан. Общината има приет годишен план за младежта. Съществува ученически парламент. Има изработена Стратегия за развитието на училищното и предучилищното образование. Центърът за младежки дейности и инициативи открива млади таланти, стимулира творчеството им и е сцена за техните изяви. В рамките на Програма „Развитие на мрежата от Младежки информационно-консултантски центрове“, в партньорство със сдружение „Миссионис“ и Община Търговище, центърът организира открити приемни, дискуссионни форуми, тренинг – обучения, и много творчески инициативи. Децата и учениците споделят своите виждания в дни на отворени врати.</p>

<p>5. Гарантира се, че и общинските процеси като управление на изпълнението, одит и анализи да предоставят механизми за обратна връзка и информация за устойчивостта в практиката и изпълнението.</p>	<p>Убедително доказан.</p>
<p>6. Прилага се подход на широко обществено участие във вземането на решения за устойчиво развитие.</p>	<p>Убедително доказан. Провеждат се публични обсъждания. Отчетите и докладите са поместени на сайта. Правена е среща за обсъждане на първата година от мандата на управление.</p>
<p>7. Изпълнява се инвестиционен финансов план, гарантиращ дългосрочна жизнеспособност на общинската инфраструктура и активи.</p>	<p>Убедително доказан. В отчитането на общинския план за развитие са докладвани конкретни суми по извършени дейности. Наличен и проследим е бюджета на общината, както и капиталовата програма.</p>
<p>8. Прилага се структурен подход за запазване на историческите, културните и социалните ценности на общината.</p>	<p>Убедително доказан. Съществува регистър на военните паметници. Представени са доказателства за археологическа дейност. В капиталовата програма всяка година се заделят средства за инвестиции в библиотека, исторически музей, читалища.</p>

10. Стабилно финансово управление

<p>1. Длъжностните лица ясно определят обосновката и базата за цените на услугите.</p>	<p>Убедително доказан. Налице са обосновки и конкретни калкулации за цени на извършвани от администрацията услуги. Спазен е закона за нормативните актове и предложението с мотивите, е представено на сайта на общината.</p>
<p>2. Постоянни организационни документи определят финансовите отговорности, които важат за всички общински служители.</p>	<p>Убедително доказан. Отлична организация, потвърдена с документи. Ясна отговорност на служителите, с която са запознати писмено.</p>
<p>3. Вътрешния одит проверява финансовите операции, за да се осигури съответствие с одобрените вътрешни процедури. Прилага се и редовно се актуализира Система за финансово управление и контрол.</p>	<p>Индикаторът се приема за изпълнен. Множество доказателства по отношение на извършени дейности на звено Вътрешен одит. Извършени са проверки в различни категории услуги. Проследено е изпълнението на препоръките в одитните доклади.</p>

<p>4. Представят се редовни отчети на длъжностните лица и изборните представители, сравняващи действителните приходи и разходи с бюджета.</p>	<p>Неубедително доказан. Подреден сайт и наличие на актуални данни с възможност за анализ на общината. Не се откриват отчети на някой от училищата / Профилирана гимназия с изучаване на чужди езици "Митрополит Андрей", II ОУ "Н.Й.Вапцаров" /, или са нечетливи. Детските градини прилагат системата на делегиран бюджет, не се откриват публикувани отчети нито на сайт на второстепенния разпоредител, нито на сайта на общината. Това е съществено нарушение на чл.290 ал.3 ЗПУО. Фиксирано е и в т.23 от заповед №3-01-178/15.03.2017 г., с контролиращ изпълнението Зам.кмет на общината.</p>
<p>5. Сметките се одитират от лица, които са независими от общината.</p>	<p>Убедително доказан.</p>
<p>6. Извършените външни одити се оповестяват публично.</p>	<p>Убедително доказан. На сайта на общината са налични одитни доклади от Сметна палата.</p>
<p>7. Годишният одит включва проверка на паричната стойност (цена, такси) на предоставяните услуги от общината.</p>	<p>В последните две години има одити на определянето на местните такси и цените на услугите. Извършени са промени в местната нормативна уредба съгласно препоръките. Индикаторът се приема за изпълнен.</p>
<p>8. Годишни бюджети и многогодишни прогнози се приемат преди началото на съответния период. Бюджетите трябва да очертават главните разчети за приходноизточниците и тяхното разпределение и да бъдат активно консултирани с всички заинтересовани страни.</p>	<p>Убедително доказан. Има пълна прозрачност на решенията и тяхното изпълнение е проследимо. <i>Редно беше да се представи, заповед за комисии по съставянето на бюджета, протоколи от срещи и др.</i></p>
<p>9. Общината публично оповестява и предоставя информация за основните показатели на бюджета, одобрения бюджет, годишния отчет за изпълнението му и данъчните ставки, както и развитието на видовете услуги и подобряване на тяхното качество.</p>	<p>Убедително доказан. Като подобряване на работата и информираността на гражданите е редно, да има в сайта раздел местни данъци и такси. В него да бъдат оповестени ставките или препратки към актуалните наредби, банкови сметки, бланки и др.</p>

<p>10. Общината установява и управлява своите финансови и свързани с предоставянето на услуги рискове чрез една от следните дейности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • идентифициране и управление на рисковете; • избягване на рисковете / например чрез прехвърляне на дейността на друго юридическо лице/; • прехвърляне /трансфер/ на рисковете /например чрез ПЧП или получаването на търговски гаранции/ • разпределяне на рисковете /например чрез работа в сътрудничество с друга община/ 	<p>Приемам предложеното доказателство.</p> <p>Общината прави периодично оценка на риска, има разработена стратегия за управление на риска. На сайта на общината има регистър на НПО. Налице са дейности показващи споделена отговорност, като Младежки информационно - консултантски център". Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Национална програма за младежта 2016-2020, обучения с ваучери и др. Сдружение "Децата на Търговище" се грижи да се създадат подходящи условия за спорт и отдиш на децата и живеещите в квартал "Запад-3" с финансиране и от общината.</p>
<p>11. Общината участва във форма на междуобщинско сътрудничество, за да подобри своята дейност и услугите за гражданите.</p>	<p>Общината предоставя доказателства.</p> <p>Работи в сътрудничество с община Попово в управлението на отпадъците.</p>

11. Човешки права, културно разнообразие и социално единство

<p>1. Общината предприема действия защитаващи всички обществени групи от дискриминация и социално изключване.</p>	<p>Убедително доказан. Множество социални услуги в подкрепа за социално включване на лица с увреждания, самотно живеещи възрастни хора и други, ключов фактор за борба с бедността. Много добра практика е пенсионери и деца да почиват в общинска база на преферциални цени.</p>
<p>2. Общината активно насърчава многообразието и сближаването в интерес на всички граждани, като предоставя ресурси, подкрепя и подпомага финансово дейностите на неправителствените организации, насърчава диалога и партньорствата между различни основни социални партньори.</p>	<p>Много убедително доказан.</p>
<p>3. Общината прилага политика за подобряване на социалното сближаване и насърчаване межкултурно общуване и взаимодействие.</p>	<p>Убедително доказан. Общинта работи с деца и младежи. Отделя се внимание на хората в третата възраст. Работи с талантиливи деца. Финансира различни фолклорни събития.</p>

<p>4. Общината е приела отделни планове за интеграция на конкретни социално уязвими групи.</p>	<p>Убедително доказан. Общината развива широк кръг социални услуги. Похвално е, че използва възможностите на оперативните програми.</p>
<p>5. Политиците и общинските служители, заедно с всички стратегически партньори, гарантират целите за равнопоставеност да бъдат включени и развити в стратегиите, плановете за устройствено развитие и предоставяне на обществени услуги.</p>	<p>Убедително доказан. Изключително добра работа на общинския съвет по наркотични вещества и превантивно информационния център. Много подробен месечен отчет за дейността на комплекс за психично здраве в общността, показващ сериозна работа с потребителите на услугата, което гарантира равнопоставеност. Доста задълбочени действия има и МКБППМН.</p>

Принцип 12 – Отчетност

<p>1. Всички, които взимат решения, са наясно със своите индивидуални и колективни отговорности, които са ясно очертани в законова рамка и в длъжностните им характеристики.</p>	<p>Убедително доказан.</p>
<p>2. Общинският съвет изготвя редовни публични доклади (два пъти годишно) за отчитане на взетите решения.</p>	<p>Убедително доказан. Представени са подробни отчети, конкретни данни за изпълнени решения.</p>
<p>3. Общинската нормативна уредба включва регламенти за отчитането, мотивацията и изпълнението на решенията, които регламенти са разбираеми за изборните представители, служителите и гражданите.</p>	<p>Убедително доказан.</p>
<p>4. Осигурен достъп до информация за граждани до доклади, процедури, проекти и други документи /без класифицирана информация/, касаещи дейността на общината.</p>	<p>Убедително доказан. Необходимо е да се поправи търсенето в сайта на общината. Към датата на доклада не работи.</p>
<p>5. Общината има прозрачна система за независим одит, която е нормативно определена, познава се и се спазва от служителите в общинска администрация и изборните представители.</p>	<p>Убедително доказан.</p>

<p>6. Общината има ясни и категорични процедури, установени в нормативната уредба, за справяне с лошо управление и с действия на местните власти, които нарушават гражданските права, които процедури се прилагат в съответствие с правилата, регламентите и най-добрите практики.</p>	<p>Убедително доказан.</p>
--	----------------------------

Б. Направих следния обобщен анализ за управлението на община Търговище:

Принцип 1 – Честно провеждане на изборите, представителност и гражданско участие. Община Търговище се е оценила с добро изпълнение и оценка **3,29**, която е **реалистична**. Общината представя добре систематизиран доказателствен материал. Налице са данни основно от сайта на общината, няма предложен доказателствен материал от общинския вестник или други начини за обявяване на информация.

Принцип 2 – Отзивчивост. Самооценката на общината е **3,20** като **считам, че администрацията неоснователно е занижила оценката си**. Прилага се богат инструментариум за постигане на удовлетвореност на гражданите – приемна на ръководния състав, провеждат се дискусии с гражданите, отлично представен отчет на кмета – кратък, ясен и всеобхватен. Много добра практика е възможността он-лайн да се потърси конкретно заявление. Много лесно се проследяват промените в наредбите, тъй като са упоменати всички запивания в годините и съответните решения.

Принцип 3 – Ефикасност и ефективност. Община Търговище си поставя самооценка 3,11. Похвално е въвеждането на електронни архиви и регистри. Община Търговище доказва убедително старанието си да бъде в пряк контакт с други общини и държави, като подобрява собствената си ефективност и ефикасност. Развива контактите си в посока здравеопазване, промишленост, култура и др. Звеното за вътрешен одит обхваща всички процеси в работата на администрацията и ВРБ. Това е един от принципите, който гражданите оценяват най-високо с 2,24 пункта.

Принцип 4 – Откритост и прозрачност. Общината се оценила с 3,38. Има публикувани имейли и директни телефони на всички ръководни кадри, както и на експерти с активна работа с граждани. Има гореща линия, възможности за заявяване на среща в приемен ден. **Отлично доказателство са публикуваните документи, касаещи промени по отношение устройство на територията и кадастър. Всяка преписка, на сайта съдържа заповед, план за застрояване, ПУП, разрешение за строеж и т.н.** Като препоръка, за да отстрани проблемът с шрифта на сайта за заявяване на час в приемния ден. Към датата на доклада е неизползваем/не четим. Тук също има висока степен на доверие от страна на населението и има доказателства и причини.

Принцип 5 – Върховенство на закона. Общината си дава оценка **3,75**. **Заслужават бонус поради факта, че са започнали работа по регистриране на домашните кучета, дългогодишен проблем, избягван от общинските ръководства.** Довеждане на край на кампанията ще бъде както източник на приходи за общината, наличие на целеви средства за изграждане на приюти и др., така и в дългосрочен план ще е механизъм за овладяване популацията на бездомните кучета, чрез поемане на отговорност от собствениците на домашни кучета. Няма доказателства за безпристрастност и гражданите дават изключително ниска оценка.

Принцип 6 – Етично поведение. Община Търговище си поставя самооценка 3,33. Не се посочват данни за качеството на въздуха в последните две години. От анкетата на гражданите откриваме най-ниско оценен принцип – с 1,55. Хората посочват различно отношение от страна на администрацията, базирано на познанства. **Притеснителна е анкетата на сайта на общината, в която от 54 лица направили анкетата 43 % посочват, че са им искани пари или други облаги извън нормативните документи.**

Тя може да бъде променена в посока поне посочване на конкретен отдел/дирекция, с цел детайлизирана информация и решаване на проблема, поставяне на видеонаблюдение и т.н.

Принцип 7 – Компетентност и капацитет. Общината си поставя оценка 3.29. При 3 от 7 индикатора липсват адекватни доказателства. Тук капацитетът е показан чрез косвени доказателства, работа по различни оперативни програми, сериозно внимание към проблемни групи лица. Ако не съществуват към момента, да се осъществяват дейности, свързани с мотивирането на служителите – по-добри условия на работа, материални или морални награди.

Принцип 8 – Иновации и отвореност за промени. Оценка на общината е 3.33. Индикаторите са измерими с достатъчен обем доказателства. Общината доказва иновативно мислене чрез участието си в множество инициативи, даден е приоритет на електронните услуги. **Отлично практика е съкращаването на срокове на административни услуги след дигитализация на архива.** Не представя доказателства за участие в проекти за добро управление и иновации, но трябва да се има предвид, че последните три години обхващат край на програмен период 2007-2013 г. През настоящия до момента на кандидатстване по ОП Добро управление все още няма отворени процедури за общините.

Принцип 9 – Устойчивост и дългосрочна ориентация. Общината си поставя оценка 3,38 и същата е реалистична. Община Търговище има дългосрочна ориентация при целеполагането и вземането на решения. Съществува ясна визия и желание за съхраняване на културно-историческите ценности и наследство. Обърнато е внимание на младите хора и създаването на връзка с тях и е поета отговорност за тяхната реализация в региона. Изпълнява се сериозна инвестиционна програма по ОПРР.

Принцип 10 – Стабилно финансово управление. Общината си поставя оценка 3,45. Правят се обосновки и конкретни калкулации за цените на административни услуги. Спазва се закона за нормативните актове и предложенията с мотивите се представят на сайта на общината. Звеното за вътрешен одит работи адекватно и ефективно. **Като подобряване на работата и информираността на гражданите е редно, да има в сайта раздел местни данъци и такси. В него да бъдат оповестени ставките, препратки към актуалните наредби, банкови сметки, бланки и др. Да се разпореди отново на училища и детски градини да публикуват бюджетите и техните отчети.**

Принцип 11 – Човешки права, културно разнообразие и социално единство. Принциплът се прилага и оценката на общината 3.80 е реална. Община Търговище работи усърдно с деца и младежи в борба с употребата на наркотични вещества. Дейността на комплекс за психично здраве в общността, което гарантира равнопоставеност и социално единство. Адекватни действия има и МКБППМН. Много добра практика е пенсионери и деца да почиват в общинска база на преферциални цени. Необяснима е ниската оценка поставена от обществото – 1,72.

Принцип 12 – Отчетност – Общинска администрация си поставя оценка 3,33 и има изпълнение по индикаторите. Много добро изпълнение на принципа с данни за свършената работа, множество регистри - на общинската собственост, училища и детски градини, регистър на площадки за отпадъци, обекти за приватизация и др.

Силни страни в управлението на община Търговище:

- Иновативни решения за дигитализация на архиви и възможност за проследяване на преписка от гражданите
- Постигната висока степен на прозрачност и откритост в управлението и предоставянето на услуги

- Отзивчивост към всички групи
- Наличие на система за управление на качеството
- Добро финансово управление - привлечен сериозен финансов ресурс извън бюджета на общината

Слаби страни:

- Неясна остава политиката по отношение на човешкия ресурс - стимули, награди, наказания, социални придобивки
- Въпреки многобройните доказателства в защита прилагането на принципите, община Търговище по пет принципа е на последно място в оценките на гражданите, на всичките 17 общини, кандидатки в четвъртата процедура. По три принципа на предпоследно място.

Препоръки:

- Ниската оценка на гражданите при доказани 12 принципа, показва липса на правилен подход към населението и недостатъчно ниво на участие в цялостната работа на общината. Това означава, че следва да се търсят нови начини за представяне работата на администрацията. Общината има нисък дял на лицата с висше образование едва 17 %, над 50 населени места и малка квота на лицата до 30 г. Тези фактори налагат множество информационни кампании, които да оповестяват дейностите на администрацията, **провеждани в населените места, в кварталите, в пенсионерски клубове и читалища.** Предвид структурата сам по себе си сайта на общината не е достатъчен източник на информация.
- Отстраняване на проблеми в сайта на общината, търсачка и странички с нечетим шрифт.

В. Установих следните добри иновативни практики в община Търговище:

1. С цифровизация на семейните регистри и данъчните декларации, Община Търговище е постигнала оптимизация на работните процеси и предоставяне на административни услуги в съкратени срокове. Повишена е ефективността на служителите при обслужването на физически и юридически лица и намаляване на разходите на клиентите за повторно посещение в Центъра за административно обслужване. Процесът дава сигурност от загуба на информация в регистри от изключителна важност. Намален е риска от увреждане или пълно унищожаване на хартиените документи.

2. Много добра практика на община Търговище е възможността лицето подало някакъв тип заявление да проследи състоянието.

Г. Поставих следната крайна оценка за община Търговище:

Оценки:	Стойност:
Самооценка на общината в Еталона (Бенчмарка):	3,39
Средноаритметична оценка на гражданите и общинските съветници:	2,58
Корекция на оценката от независимия експерт в проценти:	-10%
Обосновка на корекцията на оценката от независимия експерт: Поставям слените корекции:	
<ul style="list-style-type: none"> • По условие 1 от Методиката – няма корекции – 0 % • По условие 2 от Методиката – 10% поради значителна разлика в самооценката на 	

общината и средноаритметична от тези на гражданите и общинските съветници – 0,81 и също поради невярно представяне на оценката на общинските съветници. Не са взети под внимание въпросите, за които няма поставен отговор при изчисляване на средна оценка за принцип. Според методиката същият трябва да се отчете за 0.

Обща крайна оценка:

3,05

Забележка: При обща средна оценка 3.00 или по-висока Етикетът се присъжда.

Мотиви за оценката на общината: Община Търговище кандидатства за присъждане на Етикет за иновации и добро управление за четвърти път. Смятам, че общината следва да получи Етикета за иновации и добро управление на местно ниво. С работата си показва устойчиво и дългосрочно ориентиране. При самооценката доказва последователност и свързаност в прилагането на всички принципи.

Препоръчвам на Комисията да присъди / ~~да не присъди~~ на община Търговище Етикетът за иновации и добро управление на местно ниво.

Дата:
Гр. София

Изготвил:
/В.Андреева – независим експерт /

ДО
КОМИСИЯТА ЗА ПРИСЪЖДАНЕ НА
ЕТИКЕТ ЗА ИНОВАЦИИ И
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ НА МЕСТНО НИВО

РЕЗЮМЕ

от извършената експертна оценка
на община Търговище
от Валя Андреева (независим експерт)

Оценки	Стойност
Самооценка на общината в Еталона (Бенчмарка)	3,39
Оценка от анкетното проучване сред общинските съветници	3,16
Оценка от анкетното проучване сред гражданите	2,00
Средноаритметична оценка на гражданите и общинските съветници	2,58
Разлика между самооценката на общината и средноаритметичната оценка на гражданите и общинските съветници	0,81
Корекция на оценката (в проценти)	“-” 10%
Крайна оценка за община Търговище	3,05

Мотиви за оценката на общината:

Корекцията от 10% е наложена поради значителна разлика в самооценката на общината и средноаритметичната от тези на гражданите и общинските съветници – 0,81; също поради невярно представяне на оценката на общинските съветници. Не са взети под внимание въпросите, за които няма поставен отговор при изчисляване на средна оценка за принцип. Според методиката същият трябва да се отчете за 0. Доказателственият материал е достатъчен и систематизиран.

Силни страни в управлението на общината:

- Иновативни решения за дигитализация на архиви и възможност за проследяване на преписка от гражданите
- Постигната висока степен на прозрачност и откритост в управлението и предоставянето на услуги
- Отзивчивост към всички групи
- Добро финансово управление - привлечен сериозен финансов ресурс извън бюджета на общината.

Слаби страни в управлението на общината:

- Неясна остава политиката по отношение на човешкия ресурс - стимули, награди, наказания, социални придобивки
- Въпреки многобройните доказателства в защита прилагането на принципите, община Търговище по пет принципа е на последно място в оценките на гражданите, на всичките 17 общини, кандидатки в четвъртата процедура. По три принципа на предпоследно място.

Добри практики:

С цифровизация на семейните регистри и данъчните декларации, Община Търговище е постигнала оптимизация на работните процеси и предоставяне на административни услуги в съкратени срокове. Повишена е ефективността на служителите при обслужването на физически и юридически лица и намаляване на разходите на клиентите за повторно посещение в Центъра за административно обслужване. Процесът дава сигурност от загуба на информация в регистри от изключителна важност. Намален е риска от увреждане или пълно унищожаване на хартиените документи. Много добра практика на община Търговище е възможността лицето подало някакъв тип заявление да проследи състоянието.

Препоръки към общината:

Ниската оценка на гражданите при доказани 12 принципа, показва липса на правилен подход към населението и недостатъчно ниво на участие в цялостната работа на общината. Следва да се търсят нови начини за представяне работата на администрацията. Общината има нисък дял на лицата с висше образование едва 17 %, над 50 населени места и малка квота на лицата до 30 г. Тези фактори налагат множество информационни кампании, които да оповестяват извършени или предстоящи събития, решения и др., провеждани в населените места, в кварталите, в пенсионерски клубове, читалища и т.н. Предвид структурата, сам по себе си сайта на общината не е достатъчен източник на информация. Отстраняване на проблеми в същия - търсачка и странички с нечетим шрифт.

Препоръчвам на Комисията **да присъди/ да не присъди** на община Търговище Етикетът за иновации и добро управление на местно ниво.

Дата:

Гр. София

Изготвил: